

18

D E S C R I P T I O
B R A S I L I Æ.
E X M A F F E I O.

RASILIAE vero descriptio, prout à Ioanne Petro Maffeo edita est, sic se habet: Brasiliam paulo post Capralis accessum, Vesputius Emanuelis Portugalliae regis auspiciis accuratius exploravit. Hæc à duobus ab Æquatore gradibus partibusque ad gradus quinque & quadraginta in Austrum excurrens, trigoni oblongam speciem refert, cuius basis in Æquatorem & Septentriones obversa, ab oriente in occidentem recta protenditur, angulus extremus ignotas ad Meridiem regiones attingit. Latus in orientem spectans, interposito Oceano Hesperiae, Æthiopibus objacet: alterum latus à provincia Peruana determinant juga montium adeo celsa, ut ipsos avium volatus fatigare dicantur, uno adhuc, eoque difficillimo transitu. Regio tota imprimis amœna est, cœli admodum jucunda salubrisque temperies. Lenium quippè à pelago ventorum commodissimi flatus matutinos vapores, ac nebulas tempestive disjiciunt, solesque purissimos ac nitidissimos reddunt. Scatet ea tota ferme plaga fontibus ac sylvis & amnibus inclytis: è quibus (ut reliquos taceam) is quem *Argentum* vocant, leucarum 40 ostio in Oceanum fertur, adeo violentus, ut inde nautæ dulces hauriant latices, priusquam tellurem ex alto conspiciant. Terra partim in planitiem soluta, partim in colles clementer assurgens, felix præpinguibus glebis, & riguo solo semperque vernante, credita semina multiplici reddit fenore. Sacchari præsertim est ferax, quod cœleste donum Attico melli multis partibus præferendum, proceris arundinibus condidit natura: è quibus aquæ dulcissimus humor expressus, in ahenis excoquitur, tum formis in panes cogitur ad metam figuram: dein rursus, ubi libuerit, eliquatus, artificis manu pigmentis ad instar ceræ varias in effigies indiscreta pene similitudine trahitur. Cujus generis in hisce provinciis plurimæ sunt machinæ, quibus saccharum conficitur, (Lusitani vocant *Ingenios*) ita ut ad solam urbem Olyssipponensem quotannis traducantur ad minimum viginti sex millia cistarum, quarum singulæ pendunt ad minimum quindecim arrobas, ita ut cistæ istæ 26000 efficiant 370000 arrobas; quarum singulæ efficiunt 32 arrates. id

America.

anno 1617 observatum fuit; quo eodem anno Vianam appulerunt supra quinque millia cistarum, ut de aliis portibus Portugalliae nihil dicam, ad quos quoque magnum numerum cistarum appellere certissimum est. Porro de omni hoc saccharo regi in vectigal in ipsa Brasilia solvuntur decem pro unoquoque centenari, excepto illo saccharo, quod Domini machinarum proprio suo periculo evehant, quod liberum est à vectigalibus. In regno autem Portugalliae simulac appulerint, solvunt viginti pro unoquoque centenari.

Certis etiam è plantis, quas vulgo *Copaibas* vocant, inciso per æstatem cortice, in modum balsami liquor suavissimi odoris emanat, cuius cum ad alios mortalium usus, tum ad curanda vulnera & cicatrices tollendas, mirificam vim esse perhibent. Eæ plantæ cernuntur affricu animalium attritæ, quæ à serpentibus venenatis, aut à feris icta, ad remedium illud ipso naturæ instinctu se conferunt. At *Zabucales* quæ dicuntur, admodum excelsæ, magnos ferunt summa duritie calices, ore in terram obverso, & quidem admirabili naturæ solertia pyxidatim operto, quibus calicibus nuces castaneæ saporis egregii continentur, quæ ubi maturuerint, excusso confestim operculo, paulatim ipsæ per se in alimentum incolarum à calice decidunt. Sylvestria etiam sunt *Cajusia* pyra, succi plena, & innoxia, itaque mediis caloribus avidè manducantur. Cæterum in imo pyro faba quædam extuberat cortice amarissimo, prædulci medulla, si torreatur. Pyro refrigerandi est vis, faba calefacit. Verum ex omni genere, palma tribuitur iis, quos vulgus *Ananazes* appellat. Planta est humilis, cuius è ramis veluti pinea nucamenta dependent præmolliæ: hæc suo tempore in frusta dissecta, gratissimo simul odore ac sapore non recenti duntaxat edulio sunt, verum etiam in longum tempus asservantur è saccharo. Iam vero elati in eas regiones ex nostro orbe melopepones, cucumeres, malogrænata, ficus, vitæque biferæ ac triferæ, necnon multiformia mala medica suppetunt. Ex animalium genere, apri sunt amphibii, carnibus optimis ac saluberrimis, qui quod priores pedes perbreves habent, posteriores autem prælongos, tardiore sunt cursu: itaque deprehensi à venatoribus, qua proximum est, aquis sese immergunt. Antæ sunt etiam gentis vocabulo ad mulæ similitudinem, sed minores, & bucca tenuiore, inferiore autem labro tubæ instar oblongo, rotun-

R

dis